

данство и въ 1860 г. се озовалъ въ Бѣлградъ, където ималъ намѣрение да напечати нѣкои отъ своитѣ съчинения.

Политическото положение въ цѣла Европа къмъ 60-тѣ години дало импулсъ на Раковски да почне усилена политическа дейность. Забелязва се засилване на движенията за народностно обособение и национално обединение. Италия, благодарение разумната политика на Кавуръ и юначеството на Гарибалди, се движи къмъ обединение, Прусия се стреми да съедини въ единна Германия нѣмскитѣ княжества, Куза обявява обединението на Молдова и Влашко, Австрия и Русия насочватъ устремно погледитѣ си къмъ Балканитѣ, въ Сърбия умира Милошъ Обреновичъ и на престола се възкачва Михаилъ Обреновичъ, промѣна, която открива добри перспективи за Раковски, който се надѣвалъ, че новиятъ сръбски владѣтель, отличаващъ се съ своитѣ славянофилски чувства, ще подкрепи българското движение.

При това психологическо състояние, на 1 септемврий 1860 г. се появилъ „Дунавски Лебедъ — граждански, любословни и забавни вѣстникъ“. Той излиза седмично, форматъ 2^о, стр. 4 (понѣкога уголѣмява формата си и излиза въ 6 стр.). Абонаментъ годишно 2 жълтици кесарски. По нареждане на Михаилъ Обреновичъ, вестникътъ се печаталъ въ „Княжевската сръбска книгопечатня“ въ Бѣлградъ. Програмата на втория вестникъ на Раковски е поскромна, отколкото програмата на „Българска Дневница“. Въ нея се казва, че ще се грижи главно за образованието и развитието на българския народъ, че ще изнася „драгоценни древности и старини“, „забавни работи“, „европейски новини и вѣсти“ отъ Турция и пр. Още отъ първитѣ броеве проличава известна разлика между „програма“ и действително съдържание. Наистина, въ него се срѣщатъ научни изследвания и исторически студии. Но тѣ още не даватъ отпечатъкъ на съдържането. Въ него преобладава политическиятъ елементъ; това е по-скоро вестникъ за изнасяне на българската национална кауза, за защищаване на българската теза по черковния въпросъ предъ външния свѣтъ, отколкото едно поучително или общообразователно издание. За да реализира по-лесно тая своя задача, Раковски помѣства отъ бр. 16 статии на френски по българската национална проблема.

Съдържанието на „Дунавски Лебедъ“ е далечъ по-разнообразно отъ това на „Българска Дневница“; той има строго опредѣлена политическа цель и тенденция. Изобщо, той е първиятъ програменъ вестникъ.

По черковния въпросъ Раковски продължава съ по-голѣма енергия и въодушевление започнатата още въ „Българска Дневница“ борба за отдѣляне на българската църква и за създаване на самостоятелна църковна иерархия. Съ голѣма жаръ изнася отъ день на день все по-